

5) розробка рекомендацій, змістовних і фінансово-економічних обґрунтувань по включенню країни в нові міжнародні проекти в області науково-технічної та інноваційної політики.

Таким чином, у сучасному світі успішність системи управління інноваціями в значному ступені є визначальним для майбутнього країни. Тому значення обґрунтованості стратегічних рішень зростає багаторазово, що й вимагає розвитку системи стратегічної аналітики.

Список використаних джерел:

1. Омеляненко В. А. Концептуальні основи аналітики інноваційного компоненту національної безпеки // Економічний форум. 2017. №4. С. 38–43.
2. Omelyanenko, V. A. (2016). General context of economic and legal reforms international comparative studies (example of innovation development). Economic Processes Management, 3. Retrieved from: http://epm.fem.sumdu.edu.ua/download/2016_3/epm2016_3_8.pdf
3. OECD (2016). Science, Technology and Innovation Outlook.
4. Ансофф И. Стратегическое управление Москва: Экономика, 1989. 303 с.
5. Заключний звіт незалежного європейського аудиту національної системи досліджень та інновацій України. – Люксембург: Відділ публікацій Європейського Союзу, 2017.

ЄДНІСТЬ І СУПЕРЕЧНОСТІ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ У СУЧАСНОМУ ОПОДАТКУВАННІ

*Островський І. А., канд. екон. наук, доцент, Валінова В. Л., студентка,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Проблема ефективності й справедливості в податковій політиці виражається в дилемі між фіскальним навантаженням і стимулюванням економіки. Чим більше фіскальне навантаження, тем менше умов для економічного розвитку, тому поряд з фіскальним навантаженням у будь-якій сучасній податковій системі існують стимулюючі інструменти.

Такими інструментами є, зокрема, податкові пільги, що представляють собою будь-які відхилення від існуючих правил оподаткування у бік поліпшення становища платника податків порівняно з іншими, зокрема, через податкові ставки.

Здавалося б, чим більше податковий тягар, тим гірше інвестиційний клімат, але з іншого боку, бюджет, будучи механізмом генерування попиту, акумулює кошти для фінансування економіки. Залежно від того, що виступає об'єктом оподаткування та які витрати фінансуються за рахунок податків, змінюється і мотивація, і ефективність.

Наприклад, якщо більше податкове навантаження припадає на більш забезпечених осіб, то кошти, що вилучають у вигляді податків, спрямовують на стимулювання економіки, від чого виграють не тільки менш забезпечені, але разом з ними й більш забезпечені, оскільки економічний розвиток сприяє їхньому добробуту тією самою мірою. Навпаки, недостатнє оподаткування

спонукує більш забезпечених осіб інвестувати в іншу, більш успішну економіку, що стає центром їх життєвих інтересів. Тому недоотримані бюджетні кошти у вигляді податків з великих доходів і капіталу стають виведеними з обороту держави за кордон, найчастіше в офшорні юрисдикції. Також підвищене оподатковування у вигляді природної ренти ніяк не впливає на економічну активність, у той же час, кошти, отримані в такий спосіб в бюджет, можуть бути спрямовані на розвиток стратегічно значимих галузей національної економіки. Недостатнє оподатковування скорочує сукупний попит, тим самим перешкоджаючи економічному зростанню.

Необхідно відзначити, що надлишкове оподатковування (бюджетний профіцит) має той же самий ефект. Як показує досвід країн із соціально-орієнтованою економікою, істотна частка соціальних витрат бюджету, що профінансована за рахунок досить високих податків, не тільки не послабляє стимулів до праці й підприємництва, але, навпаки, витрати, здійснені з громадсько-корисною метою, змушують громадян цих країн позитивно реагувати на підвищене оподатковування. Таким чином, використання податкових вступів на позитивні цілі дає стимули до економічного розвитку. Більшість ліберальна налаштованих економістів розглядають справедливість і ефективність як діаметрально протилежні категорії, оскільки справедливість відноситься до сфери етики, а в основі економічної ефективності є, на їхню думку, Парето-оптимальне використання ресурсів. На цій підставі, наприклад, вважається, що зниження нерівності за рахунок прогресивного оподатковування знижує стимули до праці й заощаджень. Разом з тим, усе частіше висловлюється інша точка зору, згідно з якою зниження нерівності за допомогою оподатковування сприяє економічному зростанню, яке досягається за рахунок поступового зменшення розриву в розподілі доходів, не пригнічуючи стимули для високо- та середньозабезпечених громадян і створюючи їх для малозабезпечених громадян. Так, прогресивне оподатковування доходів фізичних осіб є загальноприйнятим механізмом реалізації справедливості в оподатковуванні, тому вдосконалення прибуткового оподатковування у бік справедливості можливо тільки за рахунок уведення прогресивної шкали податкових ставок.

Основним критерієм успіху податкових систем європейських країн є принципи прозорості та простоти їх адміністрування. Українська ж податкова система є дуже складною в керуванні, що створює передумови для корупції та зловживань у податковій сфері.

Особливість європейської системи оподатковування полягає в тому, що її утворюють на основі прогресивної шкали. Наприклад, у Франції доходи поділяються на 8 категорій, кожна з яких має свою методику розрахунку, пільг і відрахувань. Особливим є те, що податок на прибуток фізичних осіб розраховують на родину і стягується він з доходів за прогресивною шкалою (від 5,5 до 75%). Варто відзначити, що максимальну ставку застосовують у разі, коли дохід сім'ї дорівнює 1 млн. євро (вона становить 75%). У Німеччині діє така ж система оподатковування, як і у Франції. Початкова ставка податку на прибуток фізичних осіб – 0% на доходи, менші за 9 тис. євро. З доходів на суму від 9 тис.

до 11,5 тис. євро стягують 2,56% податку. У Великобританії неоподатковуваний мінімум за рік становить 2790 фунтів стерлінгів, а податкові ставки – 20%, 40% і 45% [1].

Досвід економічно розвинутих країн показує, що податковий тягар не повинен зменшувати економічну активність платника. Крім того, оподаткування не повинно бути перешкодою ні для внутрішньої раціональної організації виробництва, ні для його зовнішньої орієнтації на структуру попиту.

Список використаних джерел:

1. Волкова О. В. Міжнародний досвід оподаткування доходів громадян в контексті сучасної податкової реформи в Україні. *Фінанси*. – 2014. – № 3. – С. 128–135.
2. Глухова В. І., Іванова А. П. Аналіз податкових надходжень до державного бюджету України в сучасних умовах. *Інтернаука*. – 2017. – № 5. – С. 111–114.
3. Городецька Т. Е. Аналіз податкових надходжень в системі доходів бюджету. *Молодий вчений*. – 2017. – № 2. – С. 243–247.
4. Гостева О. Ю. Місцеві податки в зарубіжних країнах: досвід та напрями застосування в Україні. *Економіка та право*. – 2016. – № 3. – С. 134–139.

НЕОБАНК – МАЙБУТНЄ МОБІЛЬНОГО БАНКІНГУ

Павлик А. Й., викл., Холодняк І. А., студент Технічного коледжу Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Сучасне посилення конкуренції серед банків змушує останніх шукати все нові можливості, щоб втриматися на плаву. Боротьба за кожного клієнта, необхідність зменшувати витрати на утримання, нові можливості дані нам розвитком технологій породили новітнє явище - необанк.

Необанк – це онлайн банки, які не мають філіалів або інших фізичних представництв. Спілкування і обслуговування клієнта здійснюється через смартфон, планшет або персональний комп'ютер. Необанки, або отримують банківську ліцензію, або працюють як молодший партнер існуючого банку.

В світі на даний момент існує близько 70 необанків, 40 з яких знаходяться в Великобританії. Одним з найперших повноцінних необанків був First Direct створений у 1989 році, який використовуючи телефонний банкінг відмовився від використання філіалів. В травні 1991 року клієнтура банку нараховувала 100 тис чоловік, а станом на сьогодні 1,5 млн клієнтів.

Використання смартфонів, планшетів та інших пристроїв з доступом до мережі Інтернет стало практично повсюдно. І логічним кроком було створення в 2011 році компанії Moven Enterprise (США), яка запропонувала революційне на той момент рішення: можливість управління банківським рахунком через мобільний пристрій. Сама по собі компанія Moven Enterprise не є банком і користується партнерським договором з банком CBW Bank. Порівняльна характеристика необанків розвинених країн наведена в таблиці 1.